

АНТИДЕМПІНГ ЯК ПРИНЦИП ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

У зв'язку з початком економічних реформ та ліквідацією монополії на зовнішню торгівлю в Україні, що привело до виходу на зовнішні ринки великої кількості незалежних економічних операторів, питання щодо застосування загальноприйнятих правил та інструментів міжнародної торгівлі стало особливо актуальним. За таких умов і в Україні, і за кордоном логіка розвитку економічних процесів, змусила вітчизняних виробників в цілях виживання шукати способи виходу на міжнародні ринки і розширювати там свою присутність. Поки цей процес був на початковому етапі, ні вітчизняні виробники, ні імпортери, яким спочатку вдавалося купувати цілком якісну продукцію за порівняно низькими цінами, особливої турботи не виражали. Першими відреагували іноземні виробники товарів, чия продукція на їх же національних ринках (або ринках збуту їх продукції) виявилася дорожчою, порівняно із товарами виготовленими в нашій країні. Після цього іноземні конкуренти українських і російських виробників металу, труб і іншого енергоємного товару почали вдаватися до доступних їм способів захисту своїх інтересів - ініціювалися антидемпінгові розслідування, результатом яких, як правило, для виробників України і всього СНД ставало обмеження експортних квот, вживання величезних штрафних санкцій або витіснення товарів з іноземного ринку.

Згідно норм СОТ антидемпінгового розслідування полягає у:

1. Поданні галуззю внутрішньої промисловості письмової заяви про порушення антидемпінгового розслідування.
2. Дослідженні заяви органом влади, що проводить розслідування.
3. Орган влади, що проводить розслідування відхиляє заяву, якщо вона не містить достатніх доказів існування факту демпінгу. В такому випадку розслідування не розпочинається.
4. Одразу ж після початку розслідування орган влади, що проводить розслідування надсилає всім відомим експортерам та органам влади країн-експортерів товару, що є об'єктом розслідування, повний текст заяви про порушення розслідування.
5. Після завершення граничного строку подання відповідей на запитальник (30 днів) заінтересовані сторони можуть подавати свої коментарі.

6. Проводиться аналіз усієї зібраної інформації. На її основі робиться попередній висновок про існування факту демпінгу.

7. Орган влади, що проводить розслідування на підставі попереднього висновку про існування демпінгу та нанесення ним шкоди національній промисловості може ввести в дію попередні антидемпінгові заходи, про що в офіційній пресі має бути опубліковане повідомлення.

8. Зацікавлені сторони можуть надавати свої коментарі та мають право вимагати проведення консультацій з питань пов'язаних з введнням попередніх антидемпінгових заходів.

9. Орган влади, що проводить розслідування аналізує всю наявну інформацію і робить остаточний висновок, щодо існування факту демпінгу.

10. Інформування заінтересованих сторін розслідування щодо зробленого висновку.

11. Аналіз органом влади, що проводить розслідування коментарів та пропозицій, надісланих зацікавленими сторонами.

12. Затвердження та публікація рішення про впровадження остаточних антидемпінгових заходів, що запроваджуються на строк до п'яти років.

Антидемпінгові розслідування є майже постійним супутником експортних процесів. З 1990 р. у світі було розпочато більше 3000 антидемпінгових розслідувань, з яких у більше 1500 випадках вжито антидемпінгових заходів. При цьому більше 30% антидемпінгових заходів були застосовані до країн з «перехідною економікою». Найчастіше антидемпінгові розслідування порушувалися проти експорту чорних металів, хімічної продукції, пластмас, машин та електрообладнання, виробів з текстилю та ін.

На думку експертів, більшість вітчизняних підприємств-експортерів не готові до антидемпінгових процесів. Вони не знають, що робити та сподіваються на галузеві міністерства та відомства. Але, як показує досвід, захистити інтереси вітчизняних виробників державні чиновники не можуть. За об'єктивних обставин: по-перше, як свідчить світова практика, під час антидемпінгових розслідувань захищати свої інтереси повинні самі підприємства-експортери, по-друге, більшість продукції, що експортується, а саме, металургійна, значно поступається іноземній за якістю, тому продається дешевше, по-третє, більшість країн, які починають антидемпінгові розслідування, й досі не визнали Україну країною з ринковою економікою.